

Pozvání do Francie – velmoci světových památek

Zámek Chenonceau v údolí Loiry je považován za jeden z nejkrásnějších

text Milena Blažková, autorka projektu Poznej světové dědictví UNESCO, foto Atout France

PRAVIDELNĚ ZAČÁTKEM ROKU PŘIJÍZDĚJÍ DO PRAHY ZÁSTUPCI NÁRODNÍCH TURISTICKÝCH CENTRÁL, ABY PROSTŘEDNICTVÍM NOVINÁŘŮ UPOZORNILI ČESKOU „CESTOVATELSKOU“ VEŘEJNOST NA ZAJÍMAVOSTI ZE SVÝCH ZEMÍ. DO FRANCIE, VELMOCI SVĚTOVÝCH PAMÁTEK, PŘIJELI POZVAT TI NEJPOVOLANĚJŠÍ, ŘEDITELKA CENTRÁLY ATOUT FRANCE PRO STŘEDNÍ EVROPU, PANÍ CORINNE FOULQUIER SE SVÝM TÝMEM. Z BOHATÉ PREZENTACE VYBÍRÁM PRO VÁS MÍSTA, KTERÁ VE FRANCII PATŘÍ KE SVĚTOVÉMU DĚDICTVÍ UNESCO, A NĚKTERÉ ZAJÍMAVÉ NOVINKY.

Francii již mnoho let patří prvenství nejoblíbenější turistické velmoci světa. Vyjádřeno čísly, zemi navštíví ročně v průměru kolem pětadesáti milionů turistů, přičemž údaj zahrnuje pouze ty, kteří v zemi alespoň jednu noc přenocují. Mezi Čechy zaujímá osmé místo žebříčku návštěvnosti. Pro zemi samotnou představuje cestovní ruch důležitý zdroj příjmu, k tvorbě DPH přispívá 7,3%. Pro zajímavost, pařížský Louvre s roční návštěvností 9,3 milionu (2014) je nejnavštěvovanějším muzeem světa.

Kulturní Francie a její památky

Země galského kohouta se pyšní 45 000 chráněnými památkami, bezpočtem muzeí, galerií a kulturních institucí. Ze současných 1007 unikátních míst světa, zapsaných na Seznamu světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO, jich 39 připadá na Francii. Řada z nich zahrnuje velké oblasti, například pod zápisem „Paříž, nábřeží Seiny“ se skrývá území o rozloze 365 ha od Sullyho mostu na východě až po Jenský

most na západě, včetně obou centrálních ostrovů. Podobně je tomu i u měst Lyon, Bordeaux, Avignon, Le Havre, Štrasburk a dalších. Další velké soubory památek UNESCO co do počtu představují „Svatojakubské cesty ve Francii“, jedinečnosti na ostrově Korsika nebo oblíbené zámky na Loire.

Královská Loira

Oblast kolem Loiry mezi Sully-sur-Loire a Chalonnes s hrady a zámky se dostala pod ochranu UNESCO roku 2000. Zaujímá

850 km² na dolním toku přibližně od míst, kde se široký proud Loiry obrací k západu, a navíc k ní patří dvakrát větší nárazníková zóna s několika přítoky. Mírně zvlněnou zalesněnou krajinu s hustě osídlenými historickými městy Blois, Chinon, Orleans, Saumur, Tours či Angers zdobí architektonické skvosty v podobě mohutných hradů a romantických zámků. Po staletí byla krajina citlivě kultivována lidskýma rukama, její půda umně využívána pro pěstování zemědělských plodin, pro vinice i obdivuhodné zahrady, dokonalý výtvar zahradní architektury. Husté lesy s vyhledávanými loveckými revíry se dokonce dochovaly až do současnosti. Místní ctí přírodní zákony, žijí s přírodou v harmonickém sepětí a projevují mimořádnou úctu ke své královské Loire.

Turisté žasnou nad krásou údolí lemovaného pohádkovými „chateau“, z nichž za nejkrásnější považují zámek Chenonceau z počátku 16. století. Ční z mostu přímo nad řekou Cher obklopen skvostnými zahradami. Po čtyři století patřil ženám – milenkám, manželkám a královnám, včetně Kateřiny Medicejské nebo sestry Simone Menierové, která tu vedla za 1. světové války nemocnici. Na letošní léto připravili v zámku pro turisty navíc i noční prohlídky, a patříte-li mezi romantiky, naplánujte si cestu na 18. července, bude se ochutnávat víno přímo pod hvězdami.

Chambord – Versailles Františka I.

Mimořádnou krásou vyniká i zámek Chambord, který se stal součástí světové-

ho dědictví už o několik let dříve než údolí Loiry jako celek. Prošel v posledních letech nákladnými opravami a restaurováním. Je ze všech staveb kolem slavné řeky největší, král František I., za jehož éry dosáhla francouzská renesance vrcholu, vynaložil na jeho vybudování obrovské peníze. S výstavbou začal v roce 1519, plány často měnil, v některých historických dokladech se objevují zmínky o roli Leonarda da Vinciho jako architekta – býval královým hostem. Dokončení honosné stavby se František nedočkal, užil si ji se svým dvorem příležitostně pouze jako rozestavěné. Zvykem tehdy bylo střídání jednotlivých sídl a jeho dvůr nejčastěji pobýval v Ambois, Blois a právě na Chambordu. Tady se společnost oddávala zábavě, lovu, sokolnictví, pořádal plesy, předčítala se poezie, holdovalo se hře na loutnu a mandolínu.

Návštěvníci se mohou letos od července těšit na nový počítačový tablet, HistoPad, který umožní vidět Chambord ve 3D takový, jaký býval před pěti stoletími.

Unikátní zahrady zámku Villandry

Po vzoru panovníků si honosná sídla stavěli i zástupci šlechty; do této kategorie spadá Villandry, Saumur nebo Azay-de-Rideau. Villandry, poslední velkolepý renesanční zámek vybudovaný v údolí Loiry s proslulými zahradami, skvěle ilustruje architekturu 16. století. Zahrady uvedl do původní nádhery počátkem minulého století Joachim Carvallo a v této záslužné práci dodnes pokračuje jeho vnuk. Když jsem se před několika lety

Papežský palác v Avignonu (www.palais-des-papes.com)

zúčastnila na pozvání Asociace novinářů píšících o UNESCO (AJP) organizovaného výjezdu za památkami do údolí Loiry, sám nás v perfektní angličtině zahradami provázel.

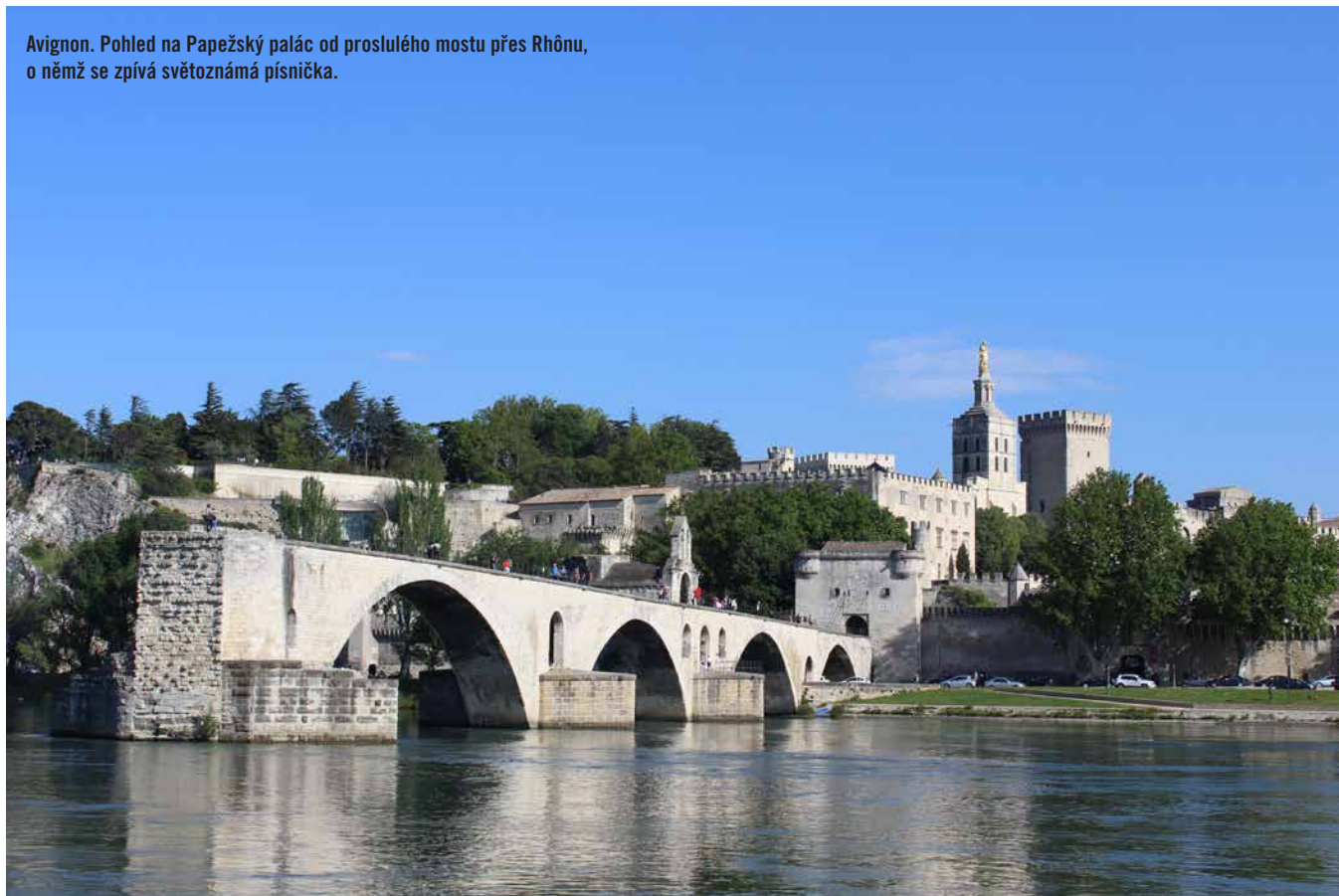
Pozvánka na výstavy UNESCO

Pravidelně vás na těchto místech zveme na výstavy fotografií projektu Poznej světové dědictví UNESCO, které představují unikátní památky. Po celý květen je kompletní výstava k vidění v Domě kultury v Teplicích, její část, Slovenské dědictví UNESCO včetně fotografií čekatelů na tento prestižní zápis, si můžete až do 14. června prohlédnout ve vstupních prostorách radnice v Telči, na náměstí Zachariáše z Hradce. Vstup na výstavy zdarma, k dispozici jsou informační brožury o místech a zemích na fotografiích. Z evropských destinací se představí kromě Slovenska Švýcarsko, Salcburk, Chorvatsko, ze severní Afriky Tunisko a celá plejáda zemí jihovýchodní Asie. Jste srdečně zváni.

Letecký pohled na ostrůvek Île de Ré nedaleko La Rochelle

Avignon. Pohled na Papežský palác od proslulého mostu přes Rhônu, o němž se zpívá světoznámá písnička.

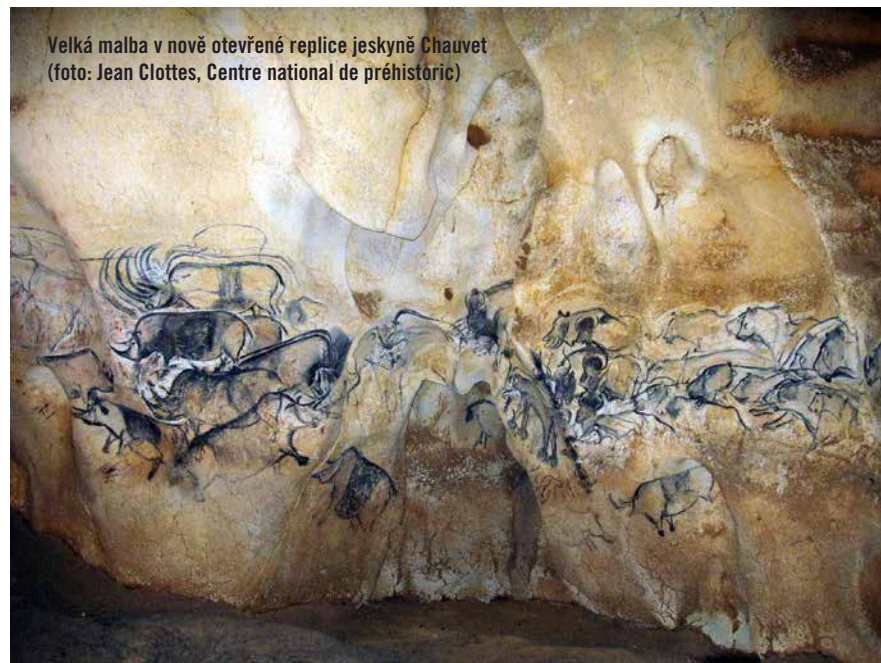

Zahrady na ploše čtyř hektarů se spleť šlechtěných keřů a koberců květin, zákoutí s fontánami a vodotrysky jsou rozděleny do tří úrovní: zelinářské, okrasné a nejvýše položená vodní zahrada. Jsou nejen užitečné a krásné, ale i naučné – každá rostlina je opatřena popisem, dozvíte se vše o její symbolice, o původu, i k čemu slouží, včetně léčivých bylin.

Zázrak Mont-Saint-Michel

I přes výšku pouhých devadesáti metrů nad mořem se žulový útes s benediktinským klášterem na svém vrcholu nazývá horou. Slavný Mont-Saint-Michel, jedna z nejvyšších památek Francie, v minulosti centrum vzdělanosti, je dnes chráněným klenotem gotické architektury. Na místě původní kaple z 8. století, dávném poutním místě zasvěceném archandělu Michaelovi, byl v 10. století vystavěn románský klášter s kostelem. Kvůli strategické poloze na rozhraní Normandie a Bretaně prošel ohněm častých bojů mezi Anglií a Francií, zažil zkázu i znovuoobnovu. Nový klášter ze dvou obrovských třípodlažních budov splývá se skálou v jediný harmonický celek a dodává ostrovu jeho charakteristickou podobu. Od roku 1979 je součástí světového dědictví, známý pod názvem La Merveille, zázrak.

Původní hráz se silnicí, která od roku 1869 spojovala ostrůvek, klášter i město s pevninou, se stala hlavní příčinou nepříjemného zanesení mořského zálivu sedimenty. Obnova původního stavu byla zahájena v roce 2006, součástí se stala i 760 metrů dlouhá

Velká malba v nově otevřené replice jeskyně Chauvet (foto: Jean Clottes, Centre national de préhistoric)

lávka ve tvaru křivky podle rakouského architekta Dietmara Feichtingera. Díky nedávno dokončenému elegantnímu propojení s pevninou i pro kyvadlovou autobusovou dopravu získal Mont-Saint-Michel opět původní podobu ostrova.

Vaubanova architektura a Île de Ré

K uznávaným francouzským kulturním památkám světového dědictví patří soubor

nebo Belfort v Burgundsku, St. Malo v Bretani, pevnost Fort Carré v Antibes a další. Také v La Rochelle při Atlantickém oceánu a na nedalekém ostrůvku Île de Ré zanechal Vauban stopy. Dnes ostrov s bílými domky, solnými políčky a zbytky jeho staré pevnosti vyhledávají umělci i turisté. Ostrov je spojen mostem s La Rochelle, které patří k nejhezčím městům Francie a je i velmi vstřícné k cyklistům.

Replika na záchranu prehistorické jeskyně

Počátkem letošního dubna byla za účasti francouzského prezidenta nad vesnicí Vallon-Pont-d'Arc v oblasti Ardèche slavnostně otevřena replika pravěké jeskyně Chauvet, projekt za pětapadesát milionů eur. Vzácné původní malby pravěkých zvířat včetně mamutů nebo bizonů i otisků po homo sapiens, objevené v roce 1994 v jeskyni Chauvet a zapsané o dvacet let později na Seznam světového dědictví UNESCO, zařazují vědci do doby až před 36 000 lety. Jsou tedy starší než malby vyhlášené jeskyně Lascaux v jihozápadní Francii (též světového dědictví). Od svého objevení byla jeskyně přístupná pouze odborníkům, aby originální prehistorické umění zůstalo zachováno pro další generace. Nyní se díky dokonalé replice pů-

vodní jeskyně v měřítku 1 : 1 bude moci seznámit s unikátními malbami i světová veřejnost. Umělá jeskyně se nachází necelý kilometr od té původní, součástí areálu je i informační centrum, kde se návštěvníci dozvědí o každodenním životě dávných předků. Předpokládá se, že ji ročně navštíví kolem 350 000 lidí.

Avignon s Papežským palácem

Mezi prezentovanými skvosty nám zástupci Atout France (Francouzské agentury pro rozvoj cestovního ruchu) připomněli i Avignon s proslulým Papežským palácem, v jehož zdech se v letech 1309–1377 vystřídalo celkem sedm papežů, než se sídlo svatého stolce vrátilo zpět do Říma. Papežové postupně proměnili skromnou budovu v okázalý palác s neuvěřitelným bohatstvím a zároveň nechali vybudovat mohutné opevnění, do jehož zdí je zakomponováno deset obranných věží. Nejvyšší sahají až do výšky přes padesát metrů.

Informace o všem, co se ve městě děje, najdou návštěvníci vždy pro každý měsíc v brožurě „Rendez-vous“, kterou zdarma obdrží v turistických informačních centrech. A že je z čeho vybírat! Za všechny akce připomenu alespoň 69. ročník Avignonského divadelního festivalu mezi 4.–25. čer-

Mont-Saint-Michel.

vencem, nejstaršího ve Francii, kterého se zúčastní přes tisíc domácích i zahraničních souborů (www.festival-avignon.com, www.daytour.fr).

Užitečné odkazy

www.rendezvousenfrance.com
www.chenonceau.com
www.ot-montsaintmichel.com
www.avignon-tourisme.com
www.lagrottechauvetpontdarc.org
www.unesco-media.in.cz